

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตอนนี้ทุกข์กันหมด ทุกข์กันทั่วประเทศ มันไม่ใช่เฉพาะท่วมที่นี้ มันท่วมภูมิภาค ถ้ามันท่วมภูมิภาค เห็นไหม คุณคือน้ำใจของคน เวลาเขาพูดกันนะ เขาบอกว่าสินามิญี่ปุ่น คุณประชาชนของเขามีวินัยกว่าเราเยอะนัก แต่การว่ามีวินัยนี่คือการฝึกมา แต่ของเราคุณคือน้ำใจสิ เวลาคนเขาไปช่วยเหลือกัน จิตอาสาไง

คนที่จิตอาสาเวลาไปช่วยกัน เห็นไหม นี่คือน้ำใจ แต่ถ้าคนจิตอาสาที่เขาไม่โดนอุทกภัย เขาไปช่วยกันเพราะเขาไม่ต้องห่วงหน้าพะวงหลัง แต่คนที่น่าเห็นใจที่สุดคือตัวเองก็โดนน้ำท่วมแล้วยังไปช่วยคนอื่นนี่น่าเห็นใจมาก เขาเสียสละของเขา เขาทำใจได้ของเขา เขาจำได้ของเขา เขาหัวเราะได้ เขายิ้มได้แม้แต่เมื่อเวลาภัย

นี่เวลาเราฝึกฝนของเรา เวลาถ้าภัยมา เราจะหัวเราะของเราได้ เราจะยิ้มได้ เราสู้สิ่งนี้ได้ เวลาภัยมา เห็นไหม จะมั่งมีศรีสุข จะทุกข์ทนเข็ญใจ กระจายกินไม่ได้นะ แบนก็กินไม่ได้หรืออกมันต้องหาอาหารมา อาหารมันก็ไม่มีจะกิน ถ้าทุกอย่างไม่มีจะกิน เวลาทุกข์ขึ้นมา จะเข้าใจว่าคนเกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรมชาติ มีปากมีท้องเหมือนกัน ต้องพึ่งพาอาศัย ต้องอาศัยปัจจัย ๔ เป็นสิ่งดำรงชีวิตเหมือนกัน

สิ่งที่ดำรงชีวิตเหมือนกัน แล้วถ้าเวลามันตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา เห็นไหม เราจะเห็นใจกันไหม? ถ้าเราเห็นใจกัน เราทุกข์เหมือนกัน มันจะย้อนกลับมาไง ด้วยความที่กิเลสมันไม่เบียดเบียนตนและเบียดเบียนคนอื่น มันเบียดเบียนตนนะ เวลามันเบียดเบียนตน เห็นไหม เวลาเราทุกข์เราอยากมันจะน้อยเนื้อต่ำใจ น้อยเนื้อต่ำใจว่าทำไมมันเป็นอย่างนั้น?

หลวงตาท่านสอนบ่อย สอนบอกว่า “เราทำบุญกุศลของเรา เวลาตกทุกข์ได้ยากมันจะมีคนมาเจือจาน” เห็นไหม

ถ้าเวลาตกทุกข์ได้ยาก คนเจือจางมันมีเหตุมีผลของมันนะ นี่อุบัติเหตุคือกรรม อุบัติเหตุที่มันเกิดขึ้น นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราทุกข์เรายากขึ้นมา มันมีคนพลัดหลงมาช่วยเราไง ถ้าพลัดหลงมา อะไรมานี่บุญมันจะเกือหนุน ถ้าว่ามีบุญนะ แต่ถ้าเวลาเราทำของเรา บุญของเรามันมาไม่ถึงถึงคราววิบากของเราสิ่งนี้มันเตือนเราไง

เวลาเตือนเรา เห็นไหม คุณติเวลาโลกเป็นอย่างนั้น นี่ดูข้างนอกแล้วก็ดูข้างใน เวลาธรรมชาติ สิ่งที่เป็นธรรมชาติคือภัยพิบัติ ใครก็เอาไว้ไม่อยู่หรือ คำว่าเอาไม่อยู่ นี่เราจะเตรียมตัวขนาดไหน เราจะทำอย่างไรนะ มันหลากหลาย มันท่วมไปหมด ถ้าหลากหลาย เห็นไหม รอดคิด นี่ภัยพิบัติต่างๆ ไม่มีคนจนคนรวยนะ โคนเสมอกากัน นี่เวลาธรรมชาติๆ เวลามันให้ผลมันให้ผลเป็นธรรมชาติหมดแหละ มันให้ผลเสมอกัน

นี่น้ำไหลลงที่ต่ำโดยธรรมชาติของมัน ใครอยู่ที่ลุ่ม ใครอยู่ต่างๆ มันเป็นไปของมัน เห็นไหม มันเป็นของมัน นี่แล้วเรามีปัญหาใหม่ล่ะ? เราฉลาดพอไหม? ถ้าเราไม่ฉลาดพอเราไปขวามันทำไม? ถ้าเราไปขวามันนะ สิ่งนั้นถ้าไม่มีปัญหาขึ้นมา เวลามีปัญหาขึ้นมามันทำให้เรามีสติพอมีสติปัญหาขึ้นมา มีสติมันก็มีปัญหาต่อเนื่องขึ้นไป

ดูจากข้างนอกแล้วย้อนกลับมาดูข้างใน ถ้าย้อนกลับมาดูข้างใน เห็นไหม นี่ย้อนกลับมาดูข้างใน สิ่งที่เป็นธรรมชาติมันท่วมท้นไป มันเป็นธรรมชาติของมัน เวลาการเกิดการตายนี่ก็เป็นธรรมชาติของมัน เวลาเกิดเกิดมันก็เป็นธรรมชาติของมันนะ เวลาเกิดเกิดมันเกิดมาจากไหน? มันก็เกิดมาจากใจนั่นแหละ เวลาธรรมะมันเกิดมาจากไหน? มันก็เกิดมาจากใจนั่นแหละ แล้วใจที่มันมีอยู่ที่นี่ ใจนี้มันเป็นอย่างไร?

นี่คุณจิตนี้ไม่เคยตาย เวียนตายเวียนเกิดไป เห็นไหม เวลาคนสร้างบุญญาธิการมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ สิ่งที่เป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ทำแต่คุณงามความดีมาทั้งนั้นเลย คุณติเป็นพระเวสสันดร คุณชุก ชุกเขาเป็นอะไร? ชุกเขาเป็นขอทาน ชุกเขาเป็นคนที่ไม่มีอาชีพ นี่เป็นถึงกษัตริย์ นี่เขาขออะไรยอมเขาไปหมดเลย ยอมเขาไปหมดเลย เห็นไหม

การเสียดสละขนาดนั้น เวลาการเสียดสละ เพราะว่าถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชาติสุดท้ายนั้นต้องเสียดสละลูก เสียดสละเมีย ทุกองค์ เพราะอะไร? นี่ในการผลิตกันของเรา ลูกเมียนี้ตรงข้าม สามิ ลูก นี่มันเป็นสิ่งที่ยึดมั่นมาก โพธิญาณเห็นไหม มันต้องมีสิ่งนี้ นี่มันต้อง

มาถึงตรงนี้ ถ้าถึงตรงนี้ต้องเสียดละ แล้วการเสียดละนี้เสียดละไปโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เสียดละไปด้วยมันยังมีกิเลสอยู่ใช่ไหม?

นี่พระเวสสันดรยังมีกิเลสไหม? มี แล้วมีกิเลส มีความผูกพันไหม? มี แล้วความผูกพันนี้ แต่กิเลส เห็นไหม คุณลักษณะงามความดี กุศล สร้างคุณงามความดีมาเป็นพระโพธิสัตว์ แล้วกุศล นี่กุศล อกุศล กุศลมันเป็นความรับผิดชอบ เป็นผู้ที่รับผิดชอบ แล้วเขามาขอลูกขอเมียไป โดยที่เขากระซอกหัวใจไปมันทุกข์ไหม? แล้วถ้ามันทุกข์เสียดละทำไม?

ถ้ามันต้องเสียดละจนที่เรารับไม่ได้ เราจะยอมเสียดละไหม? แต่ทำไมยอมเสียดละล่ะ? เพราะเขามีพื้นมา เพราะเขาสร้างของเขามา เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างมาเป็นพระโพธิสัตว์ สร้างมาตลอดจนจิตใจมีกำลังมีความเข้มแข็ง ยอมเสียดละได้ เสียดละได้ เวลาเสียดละขึ้นไปแล้ว

นี่ย้อนกลับไปเวลาเกิดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเสียดละค้นหา ชาติเห็นไหม ค้นหาแบบว่าคิดอกุศล คิดว่าพ่อไม่รักเรา พ่อไม่รักเรา เวลาเกิดมา มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ นี่นางพิมพา สามเณรราหุล แล้วหายไปไหนล่ะ? หายไปไหนคนหนึ่ง ก็ไปเกิดเป็นนางอุบลวรรณา เห็นไหม

เพราะนี่จิตใจเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าขอไปแล้ว ถ้าขอแล้วเขากระซอกหัวใจไป ถ้าเรารักษาใจเราได้ โดยคงเส้นคงวาได้บุญกุศลมันมาเต็ม ถ้าเรารักษาหัวใจของเราไม่ได้ ไม่คงเส้นคงวา เห็นไหม มันหลุดออกไป หลุดออกไป หลุดไปเกิดเป็นนางอุบลวรรณา ก็มาเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน แต่มันหลุดออกไป นี่สหชาติ การเสียดละ การกระทำของโลก

นี่การกระทำของโลกนะ แล้วโลกมันเป็นแบบนี้ ถ้าโลกเป็นแบบนี้ เวลามันมีกิเลสตัดหาความทะยานอยากย้อนกลับมาณะ ย้อนกลับมาในหัวใจของเรา นี่ดูสิ่งข้างนอก ข้างนอกมันเป็นแบบนี้ เวลาเกิดภัยพิบัติ เกิดต่างๆ ขึ้นมา เห็นไหม ทุกข์ไหม? ทุกข์ เสียใจไหม? เสียใจ แต่ถ้ามีหลักขึ้นมา มันเป็นเครื่องเตือนเรานะ เป็นเครื่องเตือนสติเรา แล้วเวลากิเลสท่วมท้นในหัวใจล่ะ? เวลามันหลากพันในหัวใจใครจะช่วยเหลือเราล่ะ? ใครจะช่วยเหลือเรา?

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “เสียดละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เสียดละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เสียดละชีวิตเพื่อรักษาธรรม”

เวลาเราจะไฉ่จะเสี่ย เห็นไหม คำว่าจะไฉ่จะเสี่ย เวลาน้ำไหลาก เวลาเกิดภัยพิบัติขึ้นมา
มันเสมอภาค ทุกข์ด้วยกัน แต่ถ้าใครฉลาด นี่เวลาเราไปช่วยเหลือเจือจานเขา เวลาเขาทุกข์ทน
เจ็ญใจ เขาจะมีศรีสุขขนาดไหน แต่เวลากภัยพิบัติมาเขาช่วยตัวเองไม่ได้ เราไปช่วยเหลือเขา
เราไปเจือจานเขา เขายิ้มแย้มแจ่มใส คนจะทุกข์จะยาก แล้วมีคนมาช่วยเหลือเจือจานมันฝิ่งใจนะ
แล้วเราเห็นความยิ้มแย้มแจ่มใสของเขา นี่สิ่งนี้มีค่ามากนะ สิ่งที่มีค่ามาก ถ้าสิ่งนี้มีค่าขึ้นมาแล้ว
มันเกิดกรรมสังเวช ถ้าเกิดกรรมสังเวชมันเดือนเรา

เวลาเราประพฤติปฏิบัติกัน เห็นไหม มรณานุสติ มรณานุสติมันเดือนเราๆ พอเดือนเรา
ขึ้นมา นี่มันเดือนขึ้นมาให้เราช่วยเหลือกัน เวลาเราไปช่วยเหลือเจือจานโลก เราช่วยเหลือเจือ
จานกันด้วยน้ำพักน้ำแรง เวลาเราช่วยเหลือเจือจานเราเองนะ มรรคญาณ ถ้าไม่มีมรรคญาณนี้จะ
พันกิเลสไม่ได้ เราจะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ถ้าเราจะช่วยเหลือตัวเอง เห็นไหม เราต้องตั้ง
สติ ต้องเข้มแข็งมากนะ

คูตีเวลาหลวงตาท่านพูดนะ “ถ้ามีสติ ฝ่ามือนี้สามารถกั้นลมพายุได้”

ฝ่ามือ เห็นไหม ฝ่ามือเราสามารถกั้นพายุ คลื่นในทะเลเรากั้นมันได้อย่างไร? เวลาคลื่น
มันพัดซัดเข้าหาฝั่ง นี่เวลามันคลื่นซัดหัวใจเรา เวลาเรที่ตั้งสติของเรา เราพยายามจะทำของเรา นี่
มันซัดมานะ น้อยเนื้อต่ำใจนะ เรามันทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยากเพราะอะไรล่ะ?

คูตี คูองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เป็นพระเวสสันดรเสี่ยสละหมด
เสี่ยสละแม้แต่สถานะที่จะไฉ่เป็นกษัตริย์ นี่เขาขอนะ ขอช่างศึก สิ่งที่เขาขอ นี่ถ้าเป็นกษัตริย์ สิ่ง
ที่เป็นกำลังกองทัพต่างๆ มันส่งเสริมสถานะของกษัตริย์ให้มันคง แล้วเขาขอไปที่ละอย่างๆ ให้
มันคลอนแคลนกันไปหมด ทำไมท่านให้ล่ะ? ท่านให้ๆๆ ให้ไปแล้วนะ ให้ทั้งนั้นเลย จนสุดท้าย
นะประชาชนทนไม่ไหวไล่ออกจากราชวังไปเลย ท่านก็ไปอยู่ป่าอยู่เขาของท่าน

นี่การเสี่ยสละของท่านมา เห็นไหม แล้วเวลาจิตใจเข้มแข็งขึ้นมา เวลาประพฤติปฏิบัติ
ขึ้นมา สิ่งต่างๆ มันมีของมันมา เราก็เหมือนกัน เวลาเราจะมาปฏิบัติ เราคิดว่าเราปฏิบัติเพราะ
อะไร? เราเป็นสาวก สาวกะ เราได้ยินได้ฟังขึ้นมา พอได้ยินได้ฟังขึ้นมา เราปฏิบัติไปแล้ว นี่ทาง
โลกต้องเป็นวิทยาศาสตร์ มันต้องให้คำตามนั้น ตามสูตรทฤษฎีมันต้องให้คำตามนั้น แต่เวลามา
ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวรกรรมมันให้ค่านะ

สิ่งที่ประพาศปฏิบัติ เห็นไหม ศิล สมาธิ ปัญญา ให้ค่าตามนั้น แต่เวอร์กรรมของคน กำลัง
ของคน จิตของคน ความมูมานะของคน ถ้าความมูมานะของคน สิ่งที่มีสติปัญญายับยั้ง มัน
ยับยั้งได้มากน้อยแค่ไหน? ถ้ามันยับยั้ง คูสืออย่างที่เรปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่เขาเป็นกำแพง กันเป็น
สิ่งต่างๆ เพื่อกันน้ำไว้ แล้วก็รอนะ ๗ วัน ๘ วันมันเซาะพังหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราทำขึ้นมาเราตั้งใจของเรา เราว่าเราจะสิ้นกิเลส เราจะพ้นจากทุกข์
เรามีความจริงจัง เรามีความต่างๆ แล้วมีปัญหาสิ่งใดล่ะ? เราอ่อนคลายสิ่งใด? เราใช้ปัญญา
แยกแยะสิ่งใด? เรามาทำสิ่งใดบ้างล่ะ? เราก้ทนเอาเฉยๆ ทนเอาเฉยๆ นี่เวลามันกัดเซาะขึ้นมา
เวลามันพังขึ้นมาจะ เลิกเถอะ เราทำไม่ได้มันทุกข์มันยาก

นี่จิตใจของคนมีปัญหาเล็กน้อยแค่ไหน? แก้ไขอย่างไร? ถ้าปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเราแก้ไข
ของเรา เห็นไหม ถ้า! ถ้าจิตมันสงบไม่ได้ ทำไมมันถึงสงบไม่ได้? น้ำหยดลงหินทุกวันหินมันยัง
กร่อน นี่มันมีเหตุมันมีผล พระอาทิตย์ขึ้นมันต้องมีความร้อนแน่นอน ถ้าเรารักษาไฟของเรา เรา
ตั้งน้ำไว้มันต้องเดือดแน่นอน แล้วนี่เราก้พยายามตั้งสติของเรา ทำไมมันไม่เป็นไปล่ะ? ทำไมมัน
ไม่เป็นไป?

ทำไมน้ำมันไม่เดือด ถ้าน้ำไม่เดือดมันเพราะอะไรล่ะ? ก็ไปหวังน้ำเดือดๆ แต่เราไม่ดูแลไฟ
ของเราเลย เราไม่ดูแลไฟของเราเลย เราไม่ดูแลสิ่งที่เรารักษา นี่น้ำมันจะเดือด มันจะเดือดที่น้ำหรือ?
มันต้องเดือดที่อุณหภูมิ น้ำเดือดที่เชื้อเพลิงนั่น ถ้าเชื้อเพลิงนั่นมันมีกำลังขึ้นมา น้ำมันก็เดือด

นี่ก็เหมือนกัน เราก้ว่าจิตไม่สงบ จิตไม่สงบมันคือผลไง แล้วเชื้อเพลิงล่ะ? สติปัญญาอยู่
ไหนล่ะ? แล้วทำอย่างไรล่ะ? แล้วถ้ามันทำไม่ได้ ไม่ได้มันต้องมีอุบายสิ เราต้องพลิกแพลงสิ
หลวงตาท่านพูดบ่อย ปฏิบัติซื่อป้อ ปฏิบัติแบบเถรสองบาตร เห็นไหม ท่านบอกเดินจงกรม
ธรรมดานะสู้หมาไม่ได้ หมามันมี ๔ ขา มันเดินดีกว่าเราก้ มันวิ่งด้วย เราเดินของเรา เดินไป
เดินกลับ เดินเหมือนกับหุ่นยนต์ไง หุ่นยนต์มันมีชีวิตไหม?

นี่เรามีชีวิตนะ เรามีชีวิตเราต้องมีสติปัญญาของเราสิ ถ้ามั่นไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร? เรา
ต้องหาเหตุผล หาเหตุผลแล้วมันต้องหาอุบายของมัน ถ้าคนมีสติปัญญามันจะหาอุบายของ
มัน การปฏิบัติมันมีเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญเป็นเรื่องธรรมดา เจริญแล้วเสื่อมนะ ถ้าเรา
ไม่เจริญมันจะเสื่อมมาได้ยังไง?

นี่บอกว่าคุณนั้นเป็นพระอรหันต์ คนนั้นเป็นพระอริยบุคคล มันไม่มีตั้งแต่ต้นมันจะเป็นได้อย่างไร? มันมีแต่ลมปาก มีแต่การยินยอม สรรเสริญกัน แล้วมันเป็นความจริงไหมล่ะ? ถ้าเป็นความจริง ความจริงมันก็เป็นค่าในตัวมันเอง เพชรมันก็คือเพชร หินมันก็คือหิน นี่สิ่งนี้มีคุณค่าของตัวเอง แล้วใครต้องมารับประกันมัน

สิ่งที่รับประกันว่าเพชรมันต้องสถาบันรับประกันถึงเป็นเพชรใช่ไหม? ถ้าตัวมันเป็นเพชรอยู่แล้วต้องมีใครรับประกัน รับประกันเพราะมันมีเพชรอยู่แล้วถึงรับประกันมัน ถ้าไม่เป็นเพชรมันจะรับประกันมันได้อย่างไร? นี่มันก็เป็นการรับประกันมัน ถ้าจิตใจมันเป็นอยู่แล้วทำไมต้องให้ใครมาส่งเสริมยินยอมล่ะ?

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติแล้ว ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาแล้ว มันเป็นความจริงของมันแล้วทำไมต้องให้คนมาส่งเสริมล่ะ? ถ้ามันเป็นจริงมันก็ต้องเป็นจริง ถ้ามันไม่เป็นจริงล่ะ? มันไม่เป็นจริง เห็นไหม มันต้องหาหนทาง ไม่ใช่ซื้อบื้อ ปฏิบัติสักแต่ทำ สักแต่ว่าทำ ทำอยู่นั้นแหละ เขาเดินจงกรมก็เดินจงกรมกับเขา เขาภาวนาก็ภาวนากับเขา แล้วภาวนาเป็นอย่างไร? ถ้าอย่างนั้นหุ้ยนนต์มันทำดีกว่า หุ้ยนนต์มันทำทั้งวันตลอด ๒๔ ชั่วโมงเลย มันต้องทำได้มากกว่าเรา แต่มันได้อะไร? ทำแล้วมันเป็นผลประโยชน์ของเจ้าของหุ้ยนนต์

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติไปเราก็ทำเป็นเหมือนหุ้ยนนต์เลย ทำให้มันเหมือน ทำให้มันเหมือน นี่เดินจงกรมก็มาเดินจงกรม.. เดินจงกรมนี้เขาเดินจงกรมด้วยปัญญา เดินจงกรมเขามีสติปัญญาของเขา อ้าว แลบ แลบออกแล้ว เดี่ยวแวงออกแล้ว ทำไมคิดไปทางนู้น เดี่ยวคิดไปทางนี้ มันมีสติปัญญาของมัน เห็นไหม นี่น้ำกั๊ดเซาะนะ มันกั๊ดเซาะเอาทำนบนี้พังหมด กั้นไว้แค่ไหนมันก็พัง เพราะแรงดันของน้ำมันมหาศาล

นี่ก็เหมือนกัน แรงดันของกิเลสถ้ามันยังไม่ขึ้นมานะ โอ๊ย.. เมื่อก่อนเป็นคนไม่ดี เป็นคนที่อารมณ์ร้าย เดี่ยวนี้ปฏิบัติแล้วดีดี เป็นคนดีดี มันยังไม่โดนกิเลสมันไม่ตื่น กิเลสมันยังหลับอยู่ ดีดี ดีดี เป็นไปไม่ได้หรอก เราไม่ได้ถอดถอนนะ ไม่มีทางหมดไปได้ มันปฏิบัติก็เก็บไว้ได้พรมพยายามกลบเกลื่อนมันไว้ กลบเกลื่อนไว้เป็นคนดี สถานะทางสังคมกลัวเราไม่ดี ยิ่งปฏิบัติด้วยนะ โอ้โฮ เป็นคนดี

ปฏิบัติดีหรือไม่ดีเรารู้นะ ปัจจัยตั้ง สันติภูจิโก ถ้าเราดีเราต้องรู้ว่าเรามีความร่วมเย็นแก่ไหน? ถ้ามันไม่ร่วมเย็น ไม่ร่วมเย็นก็เราเป็นสาวก สาวกอะไรก็รู้อยู่ เห็นไหม วัฏฏะนี่การเวียนตายเวียนเกิดมันก็เป็นอย่างนี้แหละ ช้ำๆ ซากๆ แล้วถ้าช้ำซากขึ้นมา เกิดมาในปัจจุบันนี้มีสติปัญญาแค่เชื่อในพุทธศาสนานี้มีค่ามากนะ ถ้าไม่เชื่อในพุทธศาสนา เราก็ใช้ชีวิตของเราไปเหมือนกับแร่ธาตุ ชีวิตนี้เหมือนแร่ธาตุเลย มีค่าเท่ากับแร่ธาตุ แล้วก็ใช้ให้หมดไป

คุณน้ำมันเผาใหม่ก็หมดไป ชีวิตนี้เผาใหม่ก็หมดไป ก็เท่านั้น! แต่เพราะเราเชื่อ เราศรัทธา เสียสละไปเขาบอกว่า โอ้โฮ นี่โง่เนาะ หามาแล้วไม่รู้จักใช้จักสอย เทียวไปให้คนอื่น การให้คนอื่น การให้สิ่งนั้นไป แต่ค่าที่ให้ คุณเวลาเราช่วยเหลือเขา เขาตกทุกข์ได้ยากนะ เวลาเขาหัวกระหายเอาน้ำไปให้เขาดื่ม แค่นี้ใจเขาก็ระลึกถึงบุญคุณเราแล้ว

นี่การเสียสละออกไป สิ่งที่เสียสละออกไปเป็นวัตถุที่เราเสียสละได้ ถ้าเสียสละได้ ค่าของน้ำใจมันสูงกว่านั้น ของที่เราหามาที่มีคุณค่ามาก แล้วเราเสียสละออกไปใจเราไม่สูงกว่าหรือ? แล้วผู้ที่รับ เห็นไหม ถ้าใจมันต่ำกว่า รับมาแล้วมือไม้สั่นนะ โอ้โฮ นี่มีค่าๆ จิตใจมันต่ำกว่าคนที่เขาให้ใช้ไหม? ถ้าจิตใจไม่ต่ำทรมาน สิ่งนี้มันเป็นทานของเขา

คุณเวลาสนองศรัทธา เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์เขาพยายามจะอุปฐาก อุปถัมภ์ คุณแลคุณแลเพราะอะไร? เพราะเนื่อานุบุญของเรา เรายิ่งทำเท่าไรนะมันยิ่งได้มากของเรา เขาแย่งกันเขาชิงกันเพราะอะไร? เพราะเขามีปัญญา เขารู้ของเขา แต่คนที่มันโง่ เห็นไหม บอกว่าเราหาแล้วไปให้เขาทำไม? ให้เขาทำไม? เพราะกิเลส นี่ความตระหนี่ถี่เหนียว

พระเวสสันดรทำไมสละได้แม้แต่สถานะเลย สถานะจะได้เป็นกษัตริย์เลย เรายังช่วงชิงกันอยากเป็นกษัตริย์ อยากได้มีสถานะ แต่พระโพธิสัตว์ เห็นไหม คุณพระเวสสันดรเขายังเสียสละทุกอย่าง อย่างเลย นี่เป็นพระโพธิสัตว์นะ ยังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติอะไรเลย นี่แสดงว่าจิตใจเข้มแข็งขนาดไหน? จิตใจได้ฝึกฝนมาขนาดไหน?

แล้วพวกเราจิตใจอ่อนแอขนาดไหน? อะไรก็จะละโมภโลกมากเอามาเป็นของเรา มันเป็นคนของเราแล้วก็ปล่อยให้น้ำท่วมซะไหมล่ะ? ขนกันมาไว้แล้วก็ให้น้ำมันท่วมไป พอท่วมไปก็ไม่มีอะไรเหลือเลย แต่ถ้าเสียสละออกไปนี่จิตใจนี้มีค่ามาก ถ้าจิตใจมีค่ามาก นี่พูดถึงจิตใจที่เข้มแข็ง จิตใจที่ได้ฝึกฝนมา แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม เราต้องมีปัญญา

ถ้าคนที่มีปัญญา เวลาปฏิบัติมา นี่พันธกรรมของจิต จิตได้สร้างสมมา จิตได้ตัดแต่งมา จิตได้สร้างบุญกุศลมานี้มันคิด แม้แต่ศรัทธาในศาสนา เห็นไหม เราเสียสละทาน เราทำต่างๆ ของๆ เราทั้งนั้นเลย ที่เสียสละออกไปไม่มีสูญหายเลย นี่สิ่งที่เสียสละเป็นวัตถุ มันจะเน่าเสียหายไป แต่สละไปแล้วมันเป็นทิพย์ เป็นทิพย์เพราะอะไร? เพราะเราสู้ใจ

คิดถึงสิ่งที่เคยทำมาเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว มันยังสดๆ ร้อนๆ เลย คิดถึงตอนไหนมันก็สดๆ ร้อนๆ แล้วเวลาตายไปนี่ที่เป็นทิพย์ๆ มันไปไหนล่ะ? เทวดาที่เขาอยู่อาศัยด้วยทิพย์ของเขาอยู่ที่ไหนล่ะ? มนุษย์ต้องกินข้าวปลาอาหารนะ เทวดาเขาไม่ต้องกิน เขากินบุญของเขา แล้วเราไม่ทำอะไรเลยเราไปเกิดเป็นอะไร? ก็นรกอเวจีไง เขาไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ของเขาไปเสวยทิพย์ ไอ้เราก็เป็นทิพย์เหมือนกัน ทิพย์ทางลบไง ลงนรกอเวจีไปเสวยแต่ทุกข์ใจ

นี่พูดถึงถ้าโง่ ถ้าฉลาดนะ แม้แต่เชื่อในศาสนา มันก็มีหลักมีเกณฑ์แล้ว แล้วเชื่อในศาสนา นะ นี่ศรัทธา ศรัทธาแกก็เลศไม่ได้ แต่ศรัทธาเป็นห้วงจรจัดจึงให้เราเข้ามาศึกษา พอศึกษา เห็นไหม ศึกษาแล้วเราต้องคัดแปลงของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้ทาง ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีใครชี้ทาง

ชี้ทางหมายถึงบอกถึงธรรมวินัย ถึงสิ่งที่เป็นมรรคญาณที่จะเข้าไปสู่ใจ ถ้าไม่มีคนชี้ ไม่มีคนบอกเราตายเลย นี่ขนาดมีคนชี้คนบอกนะ ยังเดินโง่กว่าหมา ทำโง่กว่าหมา ถ้ามันฉลาดกว่าหมา มันต้องได้ผลของมัน ถ้าได้ผลของมันนะ เราทำของเรา แก้วไขของเรา ทำของเราขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนทนะ

“อานนท์ เธอบอกเขาเกิด ปฏิบัติบูชาเราดีกว่าอามิสบูชานะ”

นี่เราอามิสบูชา เพราะเราแสวงหา เห็นไหม สามเสา นี่ทาน ศีล ภavana เพื่อความมั่นคงของใจ ถ้ามีทาน มันได้ดอกย้าให้เรามั่นคง เราได้ฟังธรรม ได้เตือนสติ ให้มั่นคงในศาสนา ถ้าเราไม่มีการทำทาน ถ้าทำทานก็ได้ฟังธรรม ถ้าไม่ได้ฟังธรรมเราก็อยู่กับโลก กิเลสมันก็ท่วมทับแล้วมันก็จะซัดจนหายไป

แต่ถ้าเรามีทาน ศีล ภavana เห็นไหม ทานเราได้เสียสละแล้ว รักษาศีล ศีลคือความปกติของใจ แล้วถ้าเราภavanaของเราขึ้นมา นี่มันจะท่วมมาจากไหน? เวลาท่วมขึ้นมาท่วมมาจากโลก

ท่วมมาแล้วมันเป็นธรรมชาติ มันเป็นความเสมอภาค แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะล่วงพ้น ด้วยความเพียรของแต่ละบุคคล

บุคคลคนใดทำหัวใจดวงนั้น ถ้าหัวใจดวงนั้นสิ้นกิเลสไป จะเป็นเฉพาะหัวใจดวงนั้น ถ้าสิ้นกิเลสไป นี่ธรรมะส่วนบุคคล เห็นใหม่ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น ธรรมะสาธารณะ สิ่งที่ยิ่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยเป็นสาธารณะ เหมือน น้ำนี้ทุกคนดื่มน้ำได้ ถ้าใครไม่ดื่ก ไม่ดื่มน้ำ ไม่กิน คนๆ นั้นก็จะไม่ได้ประโยชน์

นี่ก็เหมือนกัน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเราตัดดวงของเราขึ้นมา สิ้น สมภาณี ปัญญา ถ้า มันตัดดวงขึ้นมาในหัวใจของเรา เห็นใหม่ นี่มันจะเป็นของๆ เรา ถ้าเป็นของๆ เรานะ จิตใจดวง นั้นเป็นอมตธรรม ถ้าจิตใจดวงนั้นเป็นอมตธรรม ทำไมจะจับบอกคนไม่ได้ ทำไมจะเป็นที่ฟังของ คนไม่ได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อะไรเห็นใหม่ เป็นครูของเทวดา เป็นครูของ วัฏฏะ แล้วจิตใจของเรา ถ้าเราทำได้เราจะบอกใครได้ไหม? เราจะเป็นที่ฟังของเขาได้ไหม? ถ้า เป็นที่ฟังได้เราต้องเป็นที่ฟังของเราเองก่อน เวลาปฏิบัติขึ้นมาจะเสียดชีวิตเพื่อรักษาธรรม เวลามันจะเป็นจะตายขึ้นมาจะ นี่กรรมฐาน เวลาจะเป็นจะตายขึ้นมามันเอาตายเข้ามาหลอก ทั้งนั้นแหละ เวลาถึงวิฤทธิแล้วนะ มันบอกตายๆๆ ทุกคนจะล้มเลิกหมด

นี่เสียดชีวิตเพื่อรักษาธรรม ถ้าเสียดทุกอย่างมันจะได้ธรรมมา ถ้าได้ธรรมนี้มาแล้ว เห็นใหม่ นี่จบกันที่ การเกิดและการตายจบกันที่ จบกันที่ มันรู้ด้วยว่าเกิดเพราะอะไร? ตายเพราะ อะไร? เพราะมันไม่รู้ว่าเกิดและการตายมันจะจบได้อย่างไร? มันจบของมันแล้ว เห็นใหม่ สิ่งๆ นี่เป็นผลของวัฏฏะ การปฏิบัตินี้เป็นผลของวัฏฏะ เราถึงมองโลก โลกเป็นแบบนี้ ถึงยุคถึง คราวมันจะเป็นแบบนี้ แล้วเราจะอยู่กับโลก แล้วเราจะมีหลักเกณฑ์ของเราใหม่? เราจะเกิดมาซ้ำ มาซากอย่างนี้ใหม่?

มันมาเตือนเรานะ เตือนเราให้เราชวนขวย เตือนเราให้เห็นคุณค่าของชีวิต ขณะนี้มีชีวิต เราต้องรักษาประโยชน์ของเรา รักษาอะไร ชีวิตนี้มีค่าที่สุด เพราะชีวิตนี้ ธาตุรู้นี้เป็นผู้บรรลุมรรค ธาตุรู้นี้รับรู้สุข รับรู้ทุกข์ รู้ทุกอย่าง แต่ปัจจุัยเครื่องอาศัย อาศัยแค่ดำรงชีวิต ฉะนั้น เราต้องมี สติปัญญาเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง